



Lempäälän kunta

Lupapiste

Lausuntopyyntönnö 5.6.2024

LEMPÄÄLÄ, TORISEVANTIE 16 (KIINTEISTÖ 418-415-1-62), SUUNNITTELUTARVERATKAISU ASUIN- JA TALOUSRAKENNUKSEN RAKENTAMISELLE

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainitusta hankkeesta. Maakuntamuseo on antanut edellisen lausuntonsa hankkeesta 17.9.2021 (DIAR: 705/2021). Tämän jälkeen hankkeelle myönnettiin suunnittelutarveratkaisu ja poikkeamislupa. Luvat ovat kuitenkin rauenneet ja lupaa haetaan nyt uudestaan. Alueellinen vastuumuseo on tutustunut sille toimitettuun aineistoon ja toteaa seuraavaa.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että kiinteistön 418-415-1-62 alueella ja välittömässä läheisyydessä sijaitsee muinaismuistolaita suojeltu kiinteä muinaisjäännös, Torisevankulman kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäännösrekisteritunnus 418010013). Kohteen kiinteistöllä sijaitsevan osan sijainti on merkitty oikein lupahakemuksen asemapiirrokseen. Kiinteän muinaisjäännöksen ja sen suoja-alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu niihin kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on kielletty (MML 1 ja 4 §).

Suunnittelutarveratkaisuhakemuksen kohteena olevalla kiinteistöllä on tehty arkeologinen koekaivaus vuonna 2009 Museoviraston koekaivausryhmän toimesta. Tutkimuksessa kiinteistön lounaiskulmasta löydettiin kiinteää muinaisjäännöstä. Muualla kiinteistön 418-415-1-62 alueella ei koekaivauksessa havaittu muinaismuistolain asettamaa estettä maankäytölle. Näin ollen Pirkanmaan maakuntamuseolla ei ole rakennushankkeesta arkeologisen perinnön osalta huomautettavaa. Osa Torisevankulman muinaisjäännösalueesta sijoittuu kuitenkin kiinteistön lounaiskulmaan. Mikäli kiinteistön alueelle suunnitellaan maankäyttöä (vesi-, viemäri- tai sähkölinjojen kaivuuta, pihan rakentamista tms.) viittä metriä lähemmäs kiinteää muinaisjäännöstä, tulee asiasta neuvotella Pirkanmaan maakuntamuseon kanssa. Pirkanmaan maakuntamuseo korostaa, että kiinteistön rakennustöiden yhteydessä tulee huolehtia, ettei kiinteää muinaisjäännöstä vahingoiteta. Kohteen tarkka sijainti tulee olla kaikkien rakennushankkeeseen osallistuvien tiedossa. Muinaisjäännösalueen maanpintaa ei saa rikkoa, alueella ei saa kulkea työkoneella eikä aluetta käyttää edes väliaikaisesti maan läjittämiseen tai rakennustarvikkeiden tms. varastointiin.

Rakennetun ympäristön ja maiseman arvojen osalta Pirkanmaan maakuntamuseo toi aiemmassa lausunnossaan esiin alueen kulttuuriympäristön kehittymisen

historiaa. Lisäksi maakuntamuseo totesi, että: "Suunnittelualue sijoittuu peltoalueen pohjoisreunaan, maisemallisesti näkyvälle paikalle. Peltotontille on julkisivupiirustuksen perusteella tavoitteena rakentaa moderni, 2-kerroksinen, loivalla satulakatolla varustettu asuinrakennus, jonka puuverhoilluissa julkisivuissa on käytetty tehostepanelointia. Julkisivuvärinä on esitetty lähinnä tumman harmaa, jota on käytetty katossa ja detaljeissa. Yksikerroksinen talousrakennus on vaakapaneloitu, pääväriltään vaaleanharmaa. Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kyläalueen (AT) eteläreunalle sijoittuva hanke on kulttuuriympäristön ja maiseman osalta mahdollinen. Moderni uudisrakennus sijoittuu näkyvälle paikalle, osaksi perinteistä metsä- ja maaseutumaisemaa. Maakuntamuseo suosittelee sopeuttamaan rakennuksen osaksi rakennettua ja luontoympäristöä, käyttämällä perinteisiä materiaaleja, katto- ja ikkunamuotoja ja värejä. Uudisrakennusten näkyvyyttä maisemassa tulee pehmentää pihapiirin istutuksilla."

Vuonna 2021 myönnetyn suunnittelutarveratkaisun ja poikkeamisluvan ehtona oli, että "[r]akennus tulee sovittaa alueen 1,5-kerroksiseen rakennustapaan ja sen on sovellettava nykyiseen rakennuskantaan". Nyt lausunnon kohteena olevan hakemuksen liitteinä olevat suunnitelmat on kuitenkin päivätty 23.6.2021 kuten aiemman lausunnon kohteena olleessa hakemuksessakin. Näin ollen maakuntamuseo toistaa aiemmassa lausunnossaan ilmaisemansa kannan suunnitelmien kehittämistarpeesta. Uudisrakentaminen tulisi sopeuttaa alueen olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön ja maisemaan mm. materiaalien, värien, katto- ja ikkunamuotojen sekä pihan istutusten avulla.

Rakennuslupahakemus pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseoon mahdollista lausuntoa varten.

Museonjohtaja


Selma Green

Tutkija


Miinu Mäkelä

Tiedoksi: Museovirasto/Kulttuuriympäristöpalvelut; Pirkanmaan ELY-keskus/Y-vastuualue/Yhdyskunnat ja luonto; Pirkanmaan liitto

MM/mm/kml

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO

Käyntiosoite: Museokeskus Vapriikki, Alaverstaanraitti 5

Puh. 03-5656 5140 www.tampere.fi/vapriikki